

Motion till riksdagen 2021/22:771

av **Kerstin Lundgren (C)**

Svenskt medborgarskap ska upphävas på begäran

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ändring i 14 § medborgarskapslagen så att medborgarskap ska upphävas på begäran och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alltjämt anser uppenbart en majoritet i Sveriges riksdag att det finns ett värde i att förlora svenska medborgare. Där andra länder ser det som viktigt att bygga relationer med medborgare som bor i andra länder väljer Sverige signalen att avbryta relationen. Inte vid tidpunkten för att bli myndig utan när du fyller 22. Helt plötsligt förlorar du den identitet du är uppväxt med oaktat om du känner samhörighet med Sverige eller inte.

För den som annars önskar befrias från sitt svenska medborgarskap måste ansöka om detta, om du inte aktivt begär att få kvarstå som medborgare. Men det gäller inte för den som blivit myndig som svensk medborgare som inte har hemvist i Sverige. Den unga måste snarare ansöka om att få kvarstå som medborgare. Den signal som Sverige sänder ut till unga medborgare som med sina föräldrar levt utanför Sverige är mycket märklig.

Det finns många svenskar i världen och vi bör som land tydligt välkomna tillbaka de svenska medborgare som förlorat sitt medborgarskap och söker förnya sin relation med vårt land. Skälen till varför man förlorat sitt medborgarskap är många. För vissa gäller att det land där man bor inte tillåter dubbelt medborgarskap, varför man riskerar förlora sitt utländska medborgarskap om man blir svensk medborgare. Flera har fötts utomlands med minst en svensk förälder och har utifrån svensk lagstiftning rätt till svenskt medborgarskap men har inte bott i Sverige.

En svensk medborgare född och bosatt utomlands får i 22-årspresent från Sverige veta att man förlorar sitt svenska medborgarskap som man växt upp med. Det gäller om

man är född utanför Sverige, aldrig har bott här och inte har varit i Sverige ”under förhållanden som visar samhörighet med Sverige”. Det bygger inte på att Sverige inte anser att hen kan vara svensk medborgare, för det är fullt möjligt under dessa omständigheter. Men då måste hen ha ansökt senast som 21-åring och det är ju lätt att det finns väldigt mycket annat än just den ansökan att tänka på i den åldern. Man är ju uppväxt med sitt medborgarskap och tänker inte att det förändras när man fyller 22 år.

För att undvika att förlora sitt svenska medborgarskap kan man under fyra år ansöka om att få behålla det. Det görs efter att man fyllt 18 år, men innan man fyller 22 år. En ålder då många flyttar hemifrån, studerar eller börjar jobba och lätt kan missa en ansökan. Enligt Migrationsverket behöver man inte göra en sådan ansökan om man ”under någon tid har bott i Sverige eller om man regelbundet har besökt Sverige”.

Denna regel medför problem för de personer som identifierar sig som svenskar boendes i ett annat land och inte är medvetna om att de måste ansöka om att behålla medborgarskapet innan de fyller 22 år. Att ansöka om medborgarskap efter 22 års ålder är en lång och komplicerad process och kräver bland annat stadigvarande bosättning i Sverige i fem år, något som kan vara svårt att uppfylla för en ung person som under hela sitt liv har bott utomlands. Ett fönster på bara fyra år för barn och i annat fall att man bott i landet under fem år, som att man invandrat uppfattas av många tidigare medborgare som att bli bjuden med armbågen. Sverige borde istället välkomna tidigare medborgare tillbaka till landet.

De som är födda som svenska medborgare borde inte förlora sitt medborgarskap utan att man själv vill att det upphör. Det rimliga hade varit den omvända ordningen; du måste begära att bli av med ditt medborgarskap för att förlora det.

De som drabbats av den nya ordningen gällande 22 år måste återfå rätten till sitt medborgarskap om de så önskar. Samtidigt bör åtgärder vidtas för att göra det lättare att återfå ett förlorat medborgarskap. Detta bör ges regeringen till känna.

Kerstin Lundgren (C)